

Sygn. akt I ACz 2028/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący : SSA Anna Kowacz-Braun

Sędziowie : SA Sławomir Jamróg

SO (del.) Beata Kurdziel (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi Z. J.

o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa Z. J. przeciwko C. D. o zapłatę, zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 25 kwietnia 2006 r., sygnatura akt VII GC 27/06

na skutek zażalenia skarżącego Z. J. od postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 8 września 2014 r., sygnatura akt VII GC 49/14

p o s t a n a w i a :

I. odrzucić zażalenie na punkt 1 zaskarżonego postanowienia,

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie,

III. zasądzić od Z. J. na rzecz C. D. kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt I ACz 2028/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wydanym dnia 8 września 2014r. w sprawie ze skargi Z. J. o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2006r., sygn. akt VII GC 27/06, Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił wniosek Z. J. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (punkt 1), odrzucił skargę (punkt 2), zasądził od Z. J. na rzecz C. D. kwotę 7 217 zł tytułem kosztów procesu (punkt 3) oraz nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (punkt 4).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, iż Z. J. w dniu 24.02.2014 r. wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VII Gospodarczego z dnia 25.04.2006 r. w sprawie o sygn. akt VII GC 27/06 wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej złożenia. W skardze skarżący domagał się uchylecia wyroku. Jako podstawę wznowienia skarżący wskazał art. 403 § 2 k.p.c. tj. wykrycie po uprawomocnieniu się wyroku nowych faktów i dowodów, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mógł skorzystać w poprzednim postępowaniu. Tym dowodem miałyby być zeznania świadka T. W. potwierdzające współpracę C. D. z firmą (...) w C. oraz wskazujące na uznanie przez niego długu, które przerwało bieg przedawnienia roszczeń.

W odpowiedzi na skargę C. D. wniósł o jej odrzucenie z powodu niedopuszczalności wznowienia postępowania po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25.04.2006 r. Podniósł także brak legitymacji Z. J. do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Okręgowy wskazał, iż w sprawie o sygn. akt VII GC 27/06 prawomocnym wyrokiem z dnia 25.04.2006 r. oddalono powództwo Z. J. przeciwko C. D. o zapłatę. W skardze o wznowienie tego postępowania skarżący jako podstawę skargi wskazał art. 403 § 2 k.p.c. tj. wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Stosownie do art. 408 k.p.c. po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia postępowania, za wyjątkiem przypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Powyższy przepis wyznacza czasową granicę, z upływem której nie można skutecznie wnieść skargi. Termin ten rozpoczyna biec od dnia uprawomocnienia się wyroku. Skarga wniesiona po upływie pięcioletniego terminu jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Jedynym wyjątkiem jest skarga o wznowienie oparta na podstawie wskazanej w art. 401 pkt 2 k.p.c., jednakże skarżący na powyższą podstawę w skardze nie powoływał się. Termin pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku na wniesienie skargi o wznowienie postępowania jest terminem prekluzyjnym, a zatem nie podlega przywróceniu na zasadach określonych w art. 167-172 k.p.c. Zatem wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania podlegał oddaleniu, a sama skarga - odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25.04.2006 r. stał się prawomocny w dniu 9.06.2006 r., a skarga J. o wznowienie postępowania została wniesiona do sądu w dniu 24.02.2014 r. a zatem po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 406 k.p.c., a nieuiszczonymi kosztami sądowymi, od których skarżący był zwolniony obciążono Skarb Państwa.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł skarżący Z. J., domagając się uwzględnienia skargi, zasądzenia zgodnie z żądaniem pozwu i zwolnienia skarżącego z kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, iż utrudnia mu się udowodnienie nieprawidłowości, do jakich doszło w poprzedniej sprawie. W jego ocenie powoływanie się przez Sąd na pięcioletni termin nie jest zasadne, albowiem powód nie jest adwokatem lub radcą prawnym i nie obowiązują go zawile terminy, jeżeli o nich nie wie. Skarżący ma natomiast prawo do wniesienia pozwu o przywrócenie terminu w okresie 7 dni lub 14 dni od chwili dowiedzenia się o tej możliwości, a tym bardziej, że na poprzedniej sprawie nie reprezentował go adwokat lub radca prawny. Sąd po wydaniu wyroku nie poinformował go o możliwości wniesienia skargi o wznowienie. Okres 5 lat obowiązuje, kiedy to przed Sądem mówiło się prawdę, a nie składało fałszywe zeznania. Ponadto, skarżący wskazał, iż żądanie zasądzenia kosztów powinno zostać oddalone, bowiem nie przedstawiono rachunku ani wpłaty dokonanej przez kasę fiskalną.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany C. D. wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż z treści zażalenia wynika, że skarżący Z. J. zaskarżył postanowienie z dnia 8 września 2014r. w całości, a zatem również w zakresie punktu 1, w którym Sąd Okręgowy oddalił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Zgodnie z art. 394 §1 k.p.c. zażalenie przysługuje na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a także na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego, których przedmiotem są rozstrzygnięcia szczegółowo wymienione w pkt 1-12 powołanego artykułu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej nie należy do orzeczeń kończących postępowanie w sprawie (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2.07.2004 r., II CZ 72/04, nie publik., LEX nr 477668).

Nie zostało także wymienione wśród innych rozstrzygnięć, co do których istnieje możliwość zaskarżenia w drodze zażalenia. Wobec powyższego, zażalenie co do punktu 1. postanowienia podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 i art. 397 §2 k.p.c. oraz 406 k.p.c. – o czym orzeczono w punkcie I niniejszego postanowienia.

W pozostałym zakresie zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podziela w całości stanowisko Sądu Okręgowego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Należy podkreślić, iż skarga o wznowienie postępowania została wniesiona po upływie 5 letniego terminu wskazanego w art. 408 k.p.c., czemu skarżący nie przeczy, domagając się przywrócenia terminu do jej złożenia. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 sierpnia 2013 r. (sygn. V CO 59/13, LEX nr 1391366) zasadniczą funkcją terminu oznaczonego w art. 408 k.p.c. jest ustanowienie bezwzględnej granicy czasowej, po upływie której skarga o wznowienie nie może być skutecznie wniesiona. Ma to gwarantować stabilność i pewność obrotu prawnego po upływie znacznego czasu. Z tych względów termin ten liczy się od daty prawomocności wyroku, a nie np. od daty dowiedzenia się o podstawach do wznowienia postępowania, czy dowiedzenia się o możliwości złożenia skargi o wznowienie postępowania – skutkowałoby to bowiem tym, że stan niepewności, co do możliwości podważenia prawomocnego orzeczenia mógłby trwać bez żadnej granicy czasowej. Określony w art. 408 k.p.c. termin jest terminem prekluzyjnym prawa procesowego, a więc ze swej istoty, w przeciwieństwie do określonego w art. 407 k.p.c., nie podlega przywróceniu (tak Sąd Najwyższy w post. z dnia 14 kwietnia 1999r., II UKN 178/99, OSNAPiUS 2000, Nr 15, poz. 599 oraz w orz. z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CZ 12/1, Lexis Nexis nr 5158362) oraz nie mają do niego zastosowania regulacje prawa materialnego np. odnoszące się do zawieszenia, czy przerwy biegu przedawnienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2010 r., II CZ 29/10, Lexis Nexis nr 5794360). Bieg tego terminu rozpoczyna się w każdym wypadku z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia, które ma być zaskarżone skargą o wznowienie i gdy nie zostaje on zachowany, skutkuje odrzuceniem skargi o wznowienie (art. 410 § 1 k.p.c.). Termin pięcioletni jest wyłączony tylko wtedy, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Z okoliczności sprawy prawomocnie zakończonej wynika, że skarżący miał pełną możliwość działania, z czego aktywnie korzystał. Także w skardze nie zostały podniesione żadne okoliczności, które mogłyby zostać zakwalifikowane, jako przyczyny nieważności określone w art. 401 pkt 2 k.p.c.

Mając na uwadze bezsporną okoliczność, że skarga została złożona po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku z dnia 25 kwietnia 2006 roku, odrzucenie skargi przez Sąd I instancji należy uznać za prawidłowe. Podkreślić należy, iż brak po stronie skarżącego wiedzy o możliwości wniesienia skargi o wznowienie, nie ma wpływu na bieg terminu z art. 408 k.p.c. Zwrócić także należy uwagę, iż skarżący był po wydaniu wyroku z dnia 25 kwietnia 2006 r. poucзany o przysługujących mu środkach zaskarżenia tj. o apelacji i terminie jej wniesienia (co wynika z protokołu z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie VII GC 27/06 – k. 114), przy czym Sąd nie miał obowiązku pouczać powoda o innych nadzwyczajnych instytucjach mających na celu wzruszenie prawomocnych orzeczeń.

Niezasadne jest także zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania. Skoro skarga o wznowienie postępowania została odrzucona, stroną przegrywającą postępowanie jest strona wnosząca skargę. Na podstawie art. 98 k.p.c. jest ona zobowiązana do zwrotu kosztów przeciwnikowi wygrywającemu spór. Podkreślić należy, iż obowiązujące przepisy nie nakładają wymogu przedstawiania dowodu uiszczenia przez stronę pełnomocnikowi wynagrodzenia.

Wobec powyższego, zażalenie w pozostałej części podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).